

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΣΤ'.

Τὰ κοινόδια.— Οἱ ἀσκηταί.— Ἡ Ἁγία Λαύρα.—
Φαντασιοκοπίαι ἀπὸ τοῦ Πύργου.—
Ὁ ἐπιλόγος.

Μίαν μετὰ τὴν ἄλλην ἐπεσκέφθην ὅλας σχεδὸν τὰς μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πανταχοῦ δὲ τὴν κῦτὴν μοι ἐπεδαψίλευσαν φιλοξενίαν καὶ περιποίησιν, προθύμως πάντοτε παρέχοντές μοι πληροφορίας περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἱερῶν μονῶν. Ἐκάστη νέα ἡμέρα μοι ἀπεκάλυπτε νέα παραδόξα τοῦ βίου τῶν μοναχῶν, ἅτινα πλείότερον ἐκίνουν τὸ ἐνδιαφέρον μου. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον καὶ ἐγὼ, ὅπως οἱ πλείστοι τῶν συμπατριωτῶν μου, τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ μοναστικὸς βίος διέρχεται ἐν ὀκνηρίᾳ. Ἡ διαμονή μου ὁμῶς ἐν τοῖς κοινοβίοις μὲ ἐδίδαξεν ὅτι ὅπως τὸ ἀντίθετον συμβαίνει, καὶ ὅτι δυσκόλως δύναται τις νὰ εὕρῃ ἄνθρωπον μᾶλλον ἐπίπονον διάγοντα βίον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ δρώσῃ κοινωνίᾳ. Ἐν τοῖς κοινοβίοις ὁ μοναχὸς δεσμεύεται ἐντὸς στενοῦ κρῖκου αὐστηρᾶς στρατιωτικῆς πειθαρχίας, οὐδεμία δὲ ἄλλη ὑφίσταται ὑπεροχὴ παρ' αὐτοῖς πλὴν τῆς τοῦ ἡγουμένου, πρὸς ὃν πάντες ὑπακούουσιν. Εἰς τὰ μοναστήρια ταῦτα δὲν θὰ ἴδῃτε τὰς προσωπικὰς διακρίσεις, αἵτινες ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἰδιορρυθμοῖς μεταξὺ πλουσίων καὶ πενήτων μοναχῶν. Ἐν αὐτοῖς ἐπικρατεῖ κοινωνιστικὸν μᾶλλον σύστημα πλήρους ἰσοπεδώσεως καὶ τελείας κοινοκτημοσύνης.

Εἰσερχόμενος ἐν τῷ κοινοβίῳ ὁ μοναχὸς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰδιαιτέραν περιουσίαν, οὔτε νὰ ἀποκτᾷ δι' οἷον δῆποτε λόγον τοιαύτην. Ὅ,τι καὶ ἂν ἀποκτήσῃ ἐργαζόμενος ἀνήκει εἰς τὴν μονήν, αὐτὸς δὲ ἐκ ταύτης τρέφεται καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀφιερῶσι τὴν ἐργασίαν του. Ἄλλ' οὔτε τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ βίου ἔχει ὁ κοινοβιάτης, ὅπως ὁ ἐν ἰδιορρυθμῷ πολιτεύματι βιῶν μοναχός. Ὁ βίος του εἶνε ἀπλοῦς, σκληρὸς καὶ πλήρης στερηάσεων. Ἡ ἐργασία του πολλή καὶ ἐπίπονος, ἡ δὲ τροφή λιτοτάτη. Τὸ κρέας ἀπαγορεύεται καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀσθενεῖς ἀκόμη, τὰ δὲ ἄλλα πολυποικίλα ἐδέσματα τῶν μονῶν σπανίζουσιν ἐν τοῖς κοινοβίοις. Ζωμὸς ἐξ ὄσπριων, ἐνίοτε ἰχθὺς καὶ συνεχῶς ἄρτος ἀπλοῦς καὶ ὕδωρ ἰδοὺ ποία εἶνε ἡ τροφή των. Καθ' ὠρισμένους μάλιστα τοῦ ἔτους ἡμέρας οὐδὲ αὐτὸς ὁ ἄρτος παρατίθεται ἐν τῇ τραπέζῃ.

Τὴν βίον τοῦτον ὑποφέρουσιν ἀγογγύστως, καὶ μεταβαίνουνσι προθύμως ὅπου ὁ ἡγούμενος, ὁ μόνος ἐξασκῶν ἐπιρροὴν ἐν τῇ μονῇ, τοὺς διατάζει. Πολλάκις λαμβάνεται ἀνάγκη νὰ διανύσωσι πεζῇ μεγάλας ἀποστάσεις καὶ νὰ παραμείνωσι ξυλεύοντες καὶ θερίζοντες ὑπὸ καυστηρῶν ἡλίων ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους. Ἡ ἐργασία τότε εἶνε

σκληροτάτη, ἐν τούτοις ὑπακούουσι πάντες καὶ ἐγκαρτεροῦσιν ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου παραπόνου. Δυνατὸν ὁ μοναχὸς νὰ ἦτο ἀβροδίαιτος, ἀσυνειθιστος εἰς τοιαύτας πεζοπορίας καὶ ἀγροίκους ἐργασίας· οὐδεμία ὁμῶς ἐξαιρέσις ὑπάρχει· κατ' ἀκολουθίαν ἐργάζεται ὡς ὁ τελευταῖος τῶν μοναχῶν, ὃν παρέσυρεν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τὸ ρεῦμα τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου ἢ ἄλλη τις ἥκιστα ποιητικὴ ἀφορμή. Καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς καρέντας αὐτοκράτορας καὶ τοὺς μονάσαντας ἡγεμονοπαιδας οὐδεμία ἐγένετο διάκρισις. Ὅλοι οἱ τίτλοι καὶ ἡ κοσμικὴ δόξα των ἔμενον ἔξω τῆς μονῆς· ὅταν δὲ εὕρεθησαν νεκροὶ ἐντὸς τῶν πενιχρῶν κελλίων των, τοὺς ἔραψαν ἀπλούστατα ἐντὸς τῶν ῥάσιων των καὶ τοὺς ἔθαψαν ἐν τῷ κοινῷ κοιμητηρίῳ, χωρὶς οὐδὲν διακριτικῶν σημείων νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν τάφων των.

Μόνον οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες ἀπολαμβάνουσι διακρίσεων καὶ μετὰ θάνατον· διὸ οἱ τάφοι πατριαρχῶν μονασάντων τηροῦνται εὐλαβῶς καὶ μετὰ μεγίστης μερίμνης ὑπὸ τῶν πατέρων.

Μετὰ τοὺς κοινοβιάτας ἔρχεται ἐτέρη τάξις μᾶλλον σκληραγωγημένη, ἡ τῶν ἀσκητῶν. Οὗτοι πάλιν διαρρήξαντες πάντα μετὰ τοῦ κόσμου σύνδεσμον ζῶσιν εἰς τὰς ρίζας τοῦ Ἄθω, ἐντὸς πενιχροτάτων κελλίων, ἐσθίοντες μόνον ἄρτον καὶ πίνοντες ὕδωρ· ἐκεῖ δὲ ὑποβαλλόμενοι εἰς ἀνικούστους σωματικὰς ταλαιπωρίας, ἵνα κερδήσωσι τὴν ψυχὴν των, διαμοιράζονται τὸν βράχον των μὲ τὰ ὄρεα καὶ τοὺς αἰγάγρους. Ὁ ἄκρω ἀσκητικὸς οὗτος βίος γίνεται παραίτιος πολλῶν κακῶν καὶ κινδύνων, οὓς συνεπάγει συνηθέστατα ἢ ἐν τῇ μονῶσει ἔξαρσις τῆς φαντασίας, ἢ τὰ θύματα εἶνε συχνότατα. Ἐν τούτοις ὁ ἀσκητικὸς οὗτος βίος ἔχει πολὺ τὸ παράδοξον, τὴν δὲ ἀρχὴν αὐτοῦ δεῖν νὰ ζητήσῃ τις πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ εἰς τὰ βῆθη τῶν παρθένων δασῶν τῆς Ἀσίας. Οἱ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἐν τοῖς θεοσκευτικῶς αὐτῶν θεσπίσμασιν εἰσῆγαγον τὸν ἀσκητισμὸν, ὅστις μετὰ πάροδον τοσοῦτων χιλιᾶδων ἐτῶν εὕρηται πάλιν εἰς τὰς ρίζας τοῦ γιγαντιαίου ἐκείνου κώνου, ὃν ὁ γλύπτῃς Δεινοκράτης ἐπρότεινε τῷ Μεγάλῳ Ἀλεξάνδρῳ νὰ τὸν γλύψῃ εἰς ἀνδριάντα τοῦ μεγάλου Μακεδόνα, ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἰδρῶετο πάλιν δεκαχιλίων ψυχῶν, ἀπὸ τῆς ἐτέρας δὲ θὰ ἔρρεε ποταμὸς ὀλόκληρος ὕδατος. Ἡ φαντασιοπληξία ὁμῶς αὕτη τοῦ Ἑλληνος γλύπτου ἔμεινεν ἀνεφάρμυστος, ὁ δὲ βράχος ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ μορφῇ σκέπει σήμερον τοὺς ἀσκητὰς, οἵτινες ἐκεῖ ἐζήτησαν τὴν τυραννίαν τοῦ σώματος των.

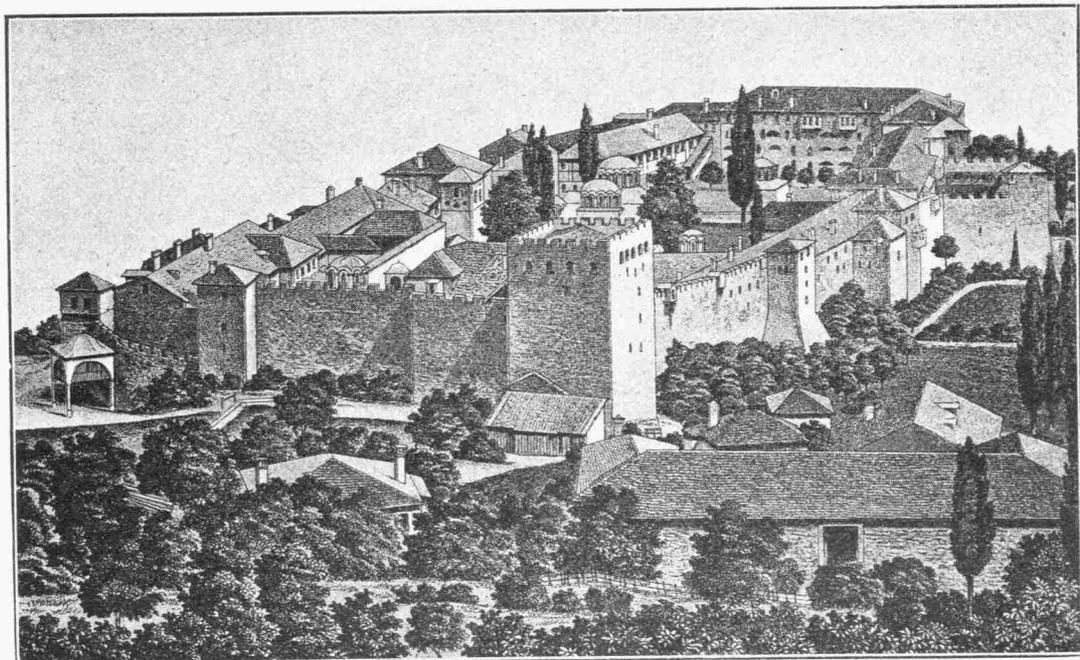
Ὅλοι αὗτοι αἱ ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ βίου τῶν ἐκ τῆς κοινωνίας ἀπομεικχυσμένων τούτων ἀνδρῶν ἤρξαντο ἀφαιροῦσαι τὴν εὐθυμίαν, ἣν μοι παρέσχε κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀφίξεώς μου

ἡ πλουσία βλάττησις καὶ τὰ μαγευτικά τοπία τοῦ Ἁγίου Ὄρους, βαθμηδὸν δὲ μὲ κατέλαβε μελαγχολία καὶ ἤρχισα νὰ ἀποφεύγω τὴν συνάντησιν τῶν ἀπεσκελετωμένων ἐκείνων φιλοσόφων, οὓς ἐνόμιζον ὡς φρενοπαθεῖς· διὸ κατερχόμενος τῶν καλυβῶν τῶν ἀσκητῶν ἐπεσκεψθῆν τὴν μονὴν τῆς Λαύρας, ζητῶν ἐν αὐτῇ ψυχικὴν ἀνακούφισιν.

Ἡ μονὴ αὕτη εἶνε ἡ ἀρχαιότερα καὶ ἡ μεγίστη πασῶν. Τὰ τείχη τῆς καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῆς πύργοι δίδουσι αὐτῇ ὄψιν φρουρίου, τὸ ὅποσον ὁ χρόνος ἐπλήρωσε ποιητικῶν παραδόσεων. Ἡ τοποθεσία τῆς εἶνε θαυμασία· ἔχει ἐνώπιόν τῆς ὅλον τὸ βο-

νος τὴν δίπυργον ἐκείνην πύλιν θὰ ἤκουον τὰς ἰαχὰς τῶν πολεμιστῶν ἐκατὸν μαχῶν ἢ τὴν κλαγγὴν τῶν ὅπλων τῶν σταυροφόρων.

Ἐρῶσον ὅμως προσήγγιζον εἰς τὰ τείχη καὶ ὁ ἀνατέλλων ἥλιος διέλυε τὴν ἐπικαθημένην ἀχλὺν, διέλυε συγχρόνως καὶ τὰ γεννήματα τῆς φαντασίας μου, καὶ ἐξήλειψε τοὺς πολεμιστὰς τῶν παρωχημένων ἐποχῶν, παρουσιάζων τοὺς λευκοὺς σταυροὺς τῶν ἀπειραρίθμων ναύσκαων, οἵτινες κοσμοῦσι τοὺς δέκα ἐξ μεγάλους πύργους τῆς μονῆς, ἐφ' ὧν ἄλλοτε εἶχον στηθῆ κανόνια πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως ἐκ μέ-

Ἡ ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ

ρειανατολικὸν μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ δορυφορεῖται ὑπὸ τῶν χριστάτων Μακεδονικῶν νήσων, τῆς Θάσου, τῆς Σαμοθράκης, τῆς Ἰμβροῦ καὶ τῆς Λίμνου, ὑπὲρ αὐτὴν δὲ ὡς παμμέγιστος μονόλιθος σκπερίου ὑψοῦται ἡ ἀκρόρεια τοῦ Ἄθω.

Ὅτε ἔφθασα ἐξω τῶν τειχῶν τῆς μονῆς ἦτο πρῶτα ἐκρινή, ἡ δὲ μονὴ διεκρίνετο ὡς φασματώδης ὄγκος ἐν μέσῳ τῆς ἐωθινῆς ὁμίχλης. Ἡ πρῶτη ἐντύπωσις, ἦν μοι παρήγαγεν ἡ θέα αὐτῆς, ἦτο ὀχυροτάτου φρουρίου. Οὐδεὶς βεβαίως βλέπων μακρόθεν τὰ ἰσχυρὰ ἐκείνα τείχη, τοὺς πύργους καὶ τοὺς προμαχῶνας πιστεύει ὅτι θὰ εὕρη εἰρηνικοὺς ἀνθρώπους ἀφιερωμένους εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὴν προσευχὴν. Ἐγὼ ἐφανταζόμην ὅτι ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἐκείνων θὰ ἐβλεπον ἀκόμη τοὺς ἀκταθλήτους στρατιώτας τοῦ Νικηφόρου καὶ τοῦ Βελισαρίου, οἵτινες ἐπὶ αἰῶνας ἀπέκρουον τὰς ἐισβολὰς τῶν βαρβάρων ἀπὸ τοῦ βορρᾶ καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς Ἀσίας. Ἐνόμιζον ὅτι διερχόμε-

ρους τῶν Ἀράβων καὶ τῶν πειρατῶν, οἵτινες ἐμάστιζον τὸ Αἶγαϊον.

Ἀπὸ τῆς κυρίας πύλης εἰσῆλθον ἐντὸς δύο ἐτέρων, καὶ ἐκ τούτων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μονῆς καὶ εὗρέθην πρὸ τοῦ μεγάλου πύργου, ἂν ἤγειρεν ὁ Τσιμισκῆς καὶ ὅπου ἀπὸ αἰῶνων φυλακίζονται οἱ πρεκρεπόμενοι τῶν μοναχῶν καὶ οἱ ἐξοριζόμενοι εἰς Ἅγιον Ὄρος κληρικοί. Ἀπὸ τοῦ πύργου τούτου δύναται τις νὰ περιλάβῃ δι' ἐνὸς βλέμματος ὀλόκληρον τὴν μονήν, ἔχουσαν σχῆμα σταυροῦ καὶ αποτελουμένην ἐξ οἰκοδομῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων, πύργων βυζαντινῶν καὶ οἰκιῶν εἰς οὐδένα ἀνηκόντων ἀρχιτεκτονικῶν ρυθμῶν, ἐκ ναῶν βυζαντινῶν, ἐξ οἰκοδομημάτων χρησίμων διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς μονῆς, καὶ ἐκ μακρᾶς σειρᾶς κελλιῶν καὶ μοναστικῶν διαμερισμάτων. Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μονῆς διασχίζουσι στεναὶ ὁδοὶ ἄγουσαι πρὸς τὰ διάφορα οἰκῆματα, τοὺς ναοὺς καὶ τὰ προσκυνητήρια, τὴν βιβλιοθήκην, τοὺς κήπους, ἔνθα καὶ αἱ τρεῖς μεγάλοι κυπάρισσοι, αἱ

φυτευθεῖσαι παρ' αὐτοῦ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου, καὶ ὧν ἡ περιφέρεια ὑπερβαίνει τὰ ὀκτώ μέτρα. Ὅλα δὲ ταῦτα τὰ διαφόρων ἐποχῶν οἰκοδομήματα δὲν ἠγέρθησαν ἐπὶ ὠρισμένου τινὸς σχεδίου, διὸ μεγάλη ἐπικρατεῖ σύγχυσις, ἥτις ὅμως δὲν ζημιώνει τὴν γραφικότητα τοῦ μοναστηρίου. Τὴν θέαν τῆς μονῆς καθιστᾷ ὠραιοτέρην ἡ πλουσία φυτεία καὶ οἱ ἐκτεταμένοι κήποι λεμονεῶν καὶ πορτοκαλλεῶν, ὧν τὸν ἀνοσμίαν ὁ ἄνεμος φέρει μέχρι τῶν κελλιῶν τῶν μοναχῶν. Ἡ βλάστησις ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ εἶνε ἐξαισία. Δένδρα πυκνόφυλλα ὑψοῦνται ἐν μέσῳ τῶν αὐλῶν καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν, ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων δὲ τῶν πύργων κρέμανται θύσανοι ποικίλων ἀνθῶν καὶ αἰγοκλημάτων στέφανοι χαρμόσυνοι, ἐνῶ κελαιζόντα διέρχονται διακυγῆ ρυάκια καὶ ποτίζουσιν ἐκτεταμένους λαχανοκήπους, οὓς καλλιεργοῦσιν οἱ μοναχοί.

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἀρχαίου ἐκεῖνου πύργου, τὸ βλέμμα μου διέκρινε τὰ Καυσοκλύβια, καὶ τὰ πυκνὰ δάση, καὶ τὰς δενδροφύτους περιοχάς, καὶ τὰς ἀμπέλους, καὶ τοὺς κήπους, οὓς ἡ φιλοπονία τῶν μοναχῶν κατέστησεν ἀληθεῖς παραδείσους καὶ ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἤχητό τις νὰ διέλθῃ τὸν βίον του, ἀκούων τὴν μελωδικήν φωνὴν ἐκεῖνης, ἣν ἐπλασεν εἰς τὰ ὄνειρά του κατὰ τὴν πρώτην ἀφύπνισιν τῶν αἰσθημάτων του. Ἐντὸς τῶν δένδρων ὅμως ἐκεῖνων μόνον σκοῦφοι καλογερικοὶ ἐφαίνοντο, κεφαλαὶ αἱ ὁποῖαι ἐκλινον κατὰ τὴν πρὸ ἐμοῦ διάβαζιν, καὶ ῥάσα τὰ ὁποῖα παρήρχοντο ἐνώπιόν μου ὡς φαντάσματα. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι εὐρισκόμην ἀπομεμονωμένος ἐντὸς τῆς ἀπεράντου ἐκεῖνης μονῆς καὶ ὅτι ἐζῶν μόνον μετὰ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, ὅλοι δὲ αὐτοὶ οἱ σιγιλοὶ ἄνθρωποι δὲν ἦσαν ἄλλο τι ἢ ὠχραὶ αναπαραστάσεις τοῦ παρελθόντος. Οὐδέποτε καθ' ὅλην τὴν διαμονήν μου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἠσθάνθην τόσον ἰσχυρῶς τὴν ἐρήμωσίν μου, ἥτις ἀνταπεκρίνετο πρὸς παλαιὰς φαντασιοκοπίας ἡμερῶν θλιβερῶν τῆς ζωῆς μου. Ἐκεῖ εἰς τὴν μυστηριώδη ἐρημίαν, ἐν μέσῳ ἀρχαίων πύργων καὶ ναῶν, ἐφ' ὧν διήλθον ἑκατοντάδες ὄλων ἐτῶν, ἠσθάνομην τὸν ἀναβρασμὸν ἐπιθυμιῶν μεγάλων, αἰσθημάτων ἀπείρων καὶ ἀνέπληκτον διὰ τῆς φαντασίας μου, ὅλον τὸν ἐκλείψαντα κόσμον, ὅστις κατέρρευσε καὶ οὐτινος θραύσματα μόνον ἀπέμειναν ἐκεῖ ἔνθα ἰστάμην.

Ἐν τούτοις τὰ ὄνειρα ταῦτα ἐξησθένουν βαλ-

μηδὸν καὶ κατέληγον εἰς δύο ξανθοὺς πλοκάμους καὶ εἰς δύο γλαυκὰ ὄμματα. Ἡ μετάπτωσις αὕτη τῶν ψυχικῶν μου διαθέσεων μοὶ ἀνεμίμησκε τοὺς στίχους τοῦ Νεκράσωρ: « ὦ ὄνειρα, ὦ μυστηριώδης δύναμις ἐξυψοῦσα τὴν ψυχὴν μου! ὦ φλόξ τῆς νεότητος, τῆς ἀνδρείας, τῶν παθῶν καὶ τοῦ μεγάλου αἰσθήματος τῆς ἐλευθερίας. Ὅλα τὰ μεγάλα αἰσθήματα ἐν τῇ καταπεπονημένῃ ψυχῇ μου ἀφύπνισθησαν διὰ δυνάμεως τῶν ῥεμβασμῶν, ἀλλὰ ποῦ εἶσαι σὺ τώρα ὑλικὴ ἰσχύς; Ἐξύπνησα ἀσθενέστερος νηπίου. Γνωρίζω δὲ ὅτι θὰ παρέλθῃ ἡ ἡμέρα μου μελαγχολικὴ, καὶ θὰ μὲ τρομάξῃ τὴν νύκτα καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τάφος, ὅπου κοιμᾶται ὁ πτωχὸς μου πατήρ».

Οἱ ἀρχαῖοι πύργοι μοὶ ἔφερον πλέον δειλίαν.

Ἡ μελαγχολία δὲν ἤργησε νὰ μὲ καταλάβῃ καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐπόθησε τὸν κόσμον μετὰ τὰ θέλητρα του. Ὁ μοναστικὸς βίος, ἀντίθετος πρὸς τὸν χαρακτῆρά μου, μὲ ἐπληττε πλέον, καὶ ὅ,τι θαύμαζον πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἡμερῶν δὲν μοὶ ἐνεποίει πλέον τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν. Ἦρχισα νὰ εὐρίσκω ὅτι ἀρκετὸν χρόνον ἐστερήθην τοῦ κόσμου καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους ὅ,τι εἶχον νὰ ἴδω τὸ εἶδον. Καὶ αὕτη ἔτι ἡ προσφιλέτης μοὶ ὁσμὴ τῶν βιβλιοθηκῶν δὲν μὲ εἴλκυε· πρῶτον δὲ τινὰ ἀπεχαιρέτισα τοὺς φιλοξένους μοναχοὺς καὶ ἀναβάς ἐπὶ τοῦ ἡμίονου διήνυσσα ὀλόκληρον τὸ μέχρι τῆς Δάφνης ὀκτάωρον διάστημα, χωρὶς νὰ κατέλθω οὐδόλως τοῦ σάγματος. Δὲν προσεῖχον πλέον οὔτε τοὺς μαγευτικοὺς λειμῶνας, οὔτε τοὺς χαροίεντας λόφους, οὔτε τὰ λευκὰ ἐρημητήρια, οὐδὲ ἤκουον κἄν τοῦ συνοδοῦ μου τὰς ἀνοήτους ἱστορίας. Ὁνειροπόλου τοὺς φιλικοὺς κύκλους, τὰς φιλολογικὰς ἐσπερίδας ἀβράς τῶν Ἀθηναίων δεσποίνης, τὰ λογοπαίγνια, τὰς τέρψεις, τοὺς ἠχηροὺς γέλωτας τοῦ Γαβριηλίδου καὶ ἐφ' ὅσον ἐνεθυμώμην ταῦτα πάντα, ἐπὶ τοσοῦτον ἐμάστιζον τὸν ἡμίονόν μου.

Μετὰ τινὰς ὥρας εὐρισκόμην ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ ἤκουον τοὺς ἀργυροῆχους γέλωτας νεαρῶν κυριῶν μεταβαίνουσῶν εἰς Βῶλον, καὶ τὸ φαιδρὸν ἄσμα ἡμάδος Ἑλλήνων τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ πρώτη μὲ εὗρεν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Μακεδονίας. Ἡ παρὰ εἰς ἐγμεν ἀπὸ Ἑβραίας, αἵτινες ἐκάλυπτον ἐπιμελῶς τὴν κόμην των καὶ ἐπεδείκνυον χαριέντως τὰ κατὰ λευκα στήθη των. Τότε δὲ ἀνέπνευσα μετ' ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων ἀνθρώπου ἀκτικεῦσαντος ἐπὶ ἐξήκοντα ἡμέρας.

Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

